

Ευρωπαϊκό Δίκαιο Τεχνολογίας και Καινοτομίας

Γιώργος Αρμάος dpsd10004

Εργασία Εξαμήνου

Θέμα: Η σωρευτική προσασία των έργων διανοητικής
ιδιοκτησίας και η σημασία της.

Καθηγητής : Ιωάννης-Ιάκωβος Παραδείσης

Εισαγωγή

Τι είναι η διανοητική ιδιοκτησία;

Διανοητική ιδιοκτησία ονομάζονται τα δικαιώματα που αποκτούν οι δημιουργοί από τη δημιουργία προϊόντος του νου. Τα δικαιώματα αυτά διακρίνονται σε δύο κατηγορίες, την Βιομηχανική ιδιοκτησία και την Πνευματική ιδιοκτησία.

Η Βιομηχανική ιδιοκτησία περιλαμβάνει :

- Ευρεσιτεχνίες (εφευρέσεις).
- Υποδείγματα χρησιμότητας (μικροεφευρέσεις).
- Σήματα και διακριτικά γνωρίσματα.
- Βιομηχανικά σχέδια και υποδείγματα.
- Προγράμματα Η/Υ και Βάσεις Δεδομένων.
- Σχέδια Ημιαγωγών (chip).
- Φυτικές ποικιλίες.
- Γεωγραφικές ονομασίες.

Η Πνευματική ιδιοκτησία περιλαμβάνει :

- Έργα λόγου, τέχνης και επιστήμης.
- Γραπτά κείμενα.
- Προφορικά κείμενα.
- Μουσικές συνθέσεις με ή χωρίς λόγια.
- Θεατρικά και χορογραφικά έργα.
- Οπτικοακουστικά έργα.
- Έργα Η/Υ.
- Φωτογραφίες.
- Έργα εφαρμοσμένων τεχνών
- Τίτλοι έργων

- Κ.α.

Στον παρακάτω πίνακα γίνεται παράθεση των μέσων προστασίας της Διανοητικής Ιδιοκτησίας.

Κατηγορία Διανοητικής ιδιοκτησίας	Είδος Προστασίας
Καινοτόμα προϊόντα και διαδικασίες	Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, υπόδειγμα χρησιμότητας, εμπορικό απόρρητο
Πολιτισμικά, καλλιτεχνικά και λογοτεχνικά έργα, λογισμικό και βάσεις δεδομένων	Δικαιώματα αναπαραγωγής (copyrights)
Διακριτικό σήμα	Εμπορικά και συλλογικά σήματα, σήματα πιστοποίησης, γεωγραφικές ενδείξεις
Microchips	Σχεδίαση διάταξης ολοκληρωμένων κυκλωμάτων
Ονομαστική αξία αγαθών συγκεκριμένης ποιότητας	Γεωγραφικές ενδείξεις
Εμπιστευτικές επιχειρηματικές και τεχνικές πληροφορίες	Εμπορικό απόρρητο

Τα δικαιώματα προστασίας της διανοητικής ιδιοκτησίας έχουν εδαφική εφαρμογή.

Στην Ελλάδα, αναφορικά με την Πνευματική Ιδιοκτησία ο βασικός νόμος είναι ο 2121/1993 (ΦΕΚ Α'25, 4/3/93). Ο νόμος αυτός τροποποιήθηκε σε πολλές διατάξεις του με το άρθρο 8 του νόμου

2557/1997 (ΦΕΚ Α'271/1997) σε εφαρμογή των Οδηγιών 93/83/ΕΟΚ και 93/98/ΕΟΚ.

http://el.wikisource.org/wiki/%CE%9D%CF%8C%CE%BC%CE%BF%CF%82_2121/93

Σε παγκόσμια κλίμακα η προστασία της Διανοητικής Ιδιοκτησίας διασφαλίζεται με τις παρακάτω συμβάσεις.

- Διεθνής Σύμβαση Βέρνης-Παρισίου 1971 για την προστασία των λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων (N.100/1975 ΦΕΚ Α 162/1-8-1975)
- Παγκόσμια Σύμβαση-Γενεύης 1952 (ΝΔ 4254/1962 ΦΕΚ Α 166/17-10-1962)
- Διεθνής Σύμβαση Ρώμης-1961 για την προστασία των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών ,των παραγωγών φωνογραφημάτων και των οργανισμών ραδιοτηλεόρασης (N. 2054/1992 ΦΕΚ Α 104/30-6-1992)
- Διεθνής Σύμβαση Γενεύης-1971 για την προστασία των παραγωγών φωνογραφημάτων εναντίον της μη επιτρεπόμενης αναπαραγωγής των φωνογραφημάτων τους (N. 2148/1993 ΦΕΚ Α 96/16-6-1993)
- Διεθνής Σύμβαση που αφορά τη διανομή σημάτων φορέων προγραμμάτων μεταδιδόμενων δια δορυφόρου-Βρυξέλλες 1974 (N. 1944/1991 ΦΕΚ Α 56/22-4-1991)
- Κύρωση της Τελικής Πράξης που περιλαμβάνει τα αποτελέσματα των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων στο πλαίσιο του Γύρου της Ουρουγουάης-Συμφωνία για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου- Μαράκες 1994 (N. 2290/1995 ΦΕΚ Α 28/9-2-1995)
- Συνθήκη του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας για τις εκτελέσεις και τα φωνογραφήματα - Γενεύη 1996 (N. 3183/2003 ΦΕΚ Α 228/26-9-2003)

Κάθε μέσο προστασίας προστατεύει συγκεκριμένες πτυχές των δημιουργημάτων, αν όμως τα μέσα αυτά συνδυαστούν μπορούν να παράξουν την καλύτερη δυνατή προστασία.

Η σωρευτική προστασία

Σε πολλές περιπτώσεις τα έργα του νού δεν προστατεύονται (και δεν αρκεί να προστατεύονται), από ένα μόνο θεσμό της Πνευματικής ή της Βιομηχανικής ιδιοκτησίας, αλλά η προστασία τους ,όπως προκύπτει από τη νομοθεσία, είναι συνδυαστική.

Ο συνδυασμός αυτός είναι πιο εύκολα αντιληπτός σε έργα διανοητικής ιδιοκτησίας τα οποία (η ολότητα τους) αποτελούνται από προστατευόμενα στοιχεία διαφορετικής φύσεως.

Παραδείγματα

Στα παρακάτω παραδείγματα φαίνεται το είδος της Διανοητικής ιδιοκτησίας που διέπει τα παρακάτω έργα στο σύνολο της ,δηλαδή η προστασία που προκύπτει από όλους τους διαφορετικού θεσμούς Βιομηχανικής και Πνευματικής ιδιοκτησίας.

Παράδειγμα 1

Το είδος Διανοητικής ιδιοκτησίας του παραπάνω λογοτύπου :

Πνευματική ιδιοκτησία:

Ο νόμος 2121/1993 για την Πνευματική ιδιοκτησία προστατεύει το λογότυπο ως εξής:

- Η γραμματοσειρά Microsoft (εφόσον είναι πρωτότυπη) προστατεύεται από τον νόμο ως έργο εφαρμοσμένης τέχνης.

Άρθρο 2: Αντικείμενο του δικαιώματος

«1. Ως έργο νοείται κάθε πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης ή επιστήμης, που εκφράζεται με οποιαδήποτε μορφή, ιδίως τα γραπτά ή προφορικά κείμενα, οι μουσικές συνθέσεις, με κείμενο ή χωρίς, τα θεατρικά έργα, με μουσική ή χωρίς, οι χορογραφίες και οι παντομίμες, τα οπτικοακουστικά έργα, τα έργα των εικαστικών τεχνών, στα οποία περιλαμβάνονται τα σχέδια, τα έργα ζωγραφικής και γλυπτικής, τα χαρακτηριστικά έργα και οι λιθογραφίες, τα αρχιτεκτονικά έργα, οι φωτογραφίες, τα έργα των εφαρμοσμένων τεχνών, οι εικονογραφήσεις, οι χάρτες, τα τρισδιάστατα έργα που αναφέρονται στη γεωγραφία, την τοπογραφία, την αρχιτεκτονική ή την επιστήμη.»

«4. Η προστασία του παρόντος νόμου είναι ανεξάρτητη από την αξία και τον προορισμό του έργου, καθώς και από το γεγονός ότι το έργο προστατεύεται ενδεχομένως και από άλλες διατάξεις.»

Η παράγραφος 4 του άρθρου 2 καθιστά σαφή την σωρευτική διανοητική ιδιοκτησία.

Βιομηχανική ιδιοκτησία:

Ο νόμος 2239/1994 (Νέος Θεσμικός Νόμος Περι Σημάτων) προστατεύει το λογότυπο ως συνδυασμό λεκτικού και εικαστικού σήματος, δηλαδή την λέξη «Microsoft» ως εικαστικό σήμα (λόγω της γραμματοσειράς) και το μοτο «Οι δυνατότητες σου. Το πάθος μας.» ως λεκτικό σήμα.

Άρθρο 1: Σημεία συστατικά του σήματος

«1. Θεωρείται σήμα κάθε σημείο επιδεικτικό γραφικής παραστάσεως, ικανό να διακρίνει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μιας επιχειρήσεως από εκείνα των άλλων επιχειρήσεων. Μπορούν να αποτελέσουν σήμα ιδίως οι λέξεις, τα ονόματα φυσικών ή νομικών προσώπων, τα ψευδώνυμα, οι απεικονίσεις, τα σχέδια, τα γράμματα, οι αριθμοί, οι ήχοι, συμπεριλαμβανομένων των μουσικών φράσεων, το σχήμα του προϊόντος ή της συσκευασίας του.»

Παράδειγμα 2

Το είδος Διανοητικής ιδιοκτησίας σε ένα κινητό τηλέφωνο:

Πνευματική ιδιοκτησία

Ο νόμος 2121/1993 για την Πνευματική ιδιοκτησία προστατεύει ένα κινητό τηλέφωνο σε πάνω από ένα σημεία:

Κώδικας λογισμικού

«Άρθρο 2: Αντικείμενο του δικαιώματος

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του κεφαλαίου 7 του παρόντος νόμου, θεωρούνται ως έργα λόγου προστατευόμενα κατά τις διατάξεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και το

προπαρασκευαστικό υλικό του σχεδιασμού τους. Η προστασία παρέχεται σε κάθε μορφή έκφρασης ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή. Οι ιδέες και οι αρχές στις οποίες βασίζεται οποιοδήποτε στοιχείο προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, περιλαμβανομένων και εκείνων στις οποίες βασίζονται τα συστήματα διασύνδεσής του, δεν προστατεύονται κατά τον παρόντα νόμο. Ένα πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή θεωρείται πρωτότυπο εφόσον είναι προσωπικό πνευματικό δημιούργημα του δημιουργού του.»

Τα έργα Η/Υ προστατεύονται ως έργα του λόγου και εντάσσονται από το Ευρωπαϊκό Δίκαιο [Οδηγία 91/250/ΕΟΚ].

Φυλλάδιο οδηγιών

Προστατεύεται αφού εντάσσεται στα «μικρά κέρματα» της πνευματικής ιδιοκτησίας (καθημερινής χρήσεως γλωσσικές δηλώσεις..)

Ήχοι κλήσης

Προστατεύονται αφού αποτελούν μουσικές συνθέσεις.

Βιομηχανική ιδιοκτησία

Σήματα

Ο νόμος 2239/1994 (Νέος Θεσμικός Νόμος Περι Σημάτων) προστατεύει έναν αριθμό σημάτων όπως

- Κατασκευαστής (nokia,..)
- Λογότυπο προϊόντος (N97)

- Λογότυπο λογισμικού (Symbian, Java, android,...)

Βιομηχανικά σχέδια

Μέσω του Προεδρικού Διατάγματος 259/1997 προστατεύονται τα βιομηχανικά σχέδια που αφορούν ένα κινητό όπως:

- Σχήμα κινητού
- Σχήμα πληκτρολογίου
- Διάταξη πλήκτρων

«Ορισμός βιομηχανικών σχεδίων και υποδειγμάτων: η δισδιάστατη ή τρισδιάστατη διάπλαση μορφής που έχει πρακτικό προορισμό, που λόγω του αισθητικού τους αποτελέσματος αποτελεί πνευματικό δημιούργημα αλλά δεν υιοθετεί την απαιτούμενη πρωτοτυπία για να προστατευτεί από τον 2121/1993 »

- ΔΣ Χάγης (Διεθνές Γραφείο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας [στη Γενεύη])

- Κανονισμός ΕΕ 6/2002, 245/2002: Κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα

<http://www.obι.gr/obi/?tabid=196>

Σωρευτική προστασία και ως δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας

«Άρθρο 30 ΠΔ 259/1997 Κατάθεση βιομηχαν.σχεδίων, εθνικός τίτλος προστασίας

Το σχέδιο ή υπόδειγμα που έχει καταχωρηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος προεδρικού διατάγματος είναι επίσης δεκτικό προστασίας βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας περί πνευματικής ιδιοκτησίας στην Ελλάδα από τον χρόνο κατά τον οποίο δημιουργήθηκε ή αποτυπώθηκε με οποιαδήποτε μορφή.»

Κυκλώματα ημιαγωγών

Προστασία τοπογραφιών προϊόντων ημιαγωγών μέσω της Οδηγίας ΕΕ 87/54 (Προεδρικό Διάταγμα 44/1991)

«Ορισμός : σχέδια ημιαγωγών που μαζί με το ημιαγωγικό υλικό απαιτούνται για την παραγωγή ολοκληρωμένων κυκλωμάτων (chips). Πρόκειται για συναφείς εικόνες που αναπαριστούν την διάταξη των στρωμάτων υλικών ημιαγωγών»

Εμπορικό απόρρητο

Είναι πιθανό , ο κώδικας του λογισμικού να θεωρηθεί εμπορικό μυστικό . Τότε μπορεί να προστατευτεί μέσω του νόμου 1733/1987 για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

<http://www.obi.gr/obi/?tabid=184>

Τα παραπάνω παραδείγματα αποτελούν περιπτώσεις έργων που προστατεύονται από παραπάνω από ένα θεσμούς της Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

Η σημασία της σωρευτικής προστασίας

Οι διαφορετικές πτυχές που αφορούν πολλά προϊόντα-έργα διανοήσης και διανοητικής ιδιοκτησίας μας βοηθούν να καταλάβουμε και την σημασία της σωρευτικής προστασίας στα έργα αυτά.

Αναγνωρίζουμε λοιπόν πως η συνδυαστική προστασία των δημιουργιών είναι μεγάλη καθώς υπάρχει η ανάγκη από τους δημιουργούς , για πλήρη προστασία των έργων και όλων των πτυχών τους (από κάθε πλευρά) , από οποιαδήποτε μορφή «απειλής» για κλοπή ,αντιγραφή και κακή μεταχείριση. Το γεγονός αυτό προκύπτει και από τις πολλές σκοπιές τις οποίες μπορεί κανείς να διακρίνει σε ένα ολοκληρωμένο προϊόν στην αγορά.

Ενας συνδυασμός από θεσμούς-συμμάχους του δημιουργού , αποτελεί προστασία μεγαλύτερης ισχύος τόσο εγχώρια όσο και σε πιθανή εξαγωγή του έργου .

Η σημασία της σωρευτικής προστασίας μπορεί να τονιστεί και με τα επιχειρήματα υπέρ της γενικότερης προστασίας των δημιουργημάτων του νου, όπως αυτό της δίκαιης οικονομικής ανταμοιβής, της παροχής κινήτρων για την ενίσχυση της πολιτιστικής δραστηριότητας (λόγω της αποκλειστικότητας που παρέχει) , της ανάπτυξης μέσω ανταλλαγής ιδεών και τεχνολογίας.

Από τα παραπάνω μπορούμε να συμπεράνουμε το γεγονός του ότι η νομοθεσία είναι «εξοπλισμένη» υπέρ όχι μόνο του ατόμου και της προσωπικότητας του αλλά και ολόκληρου του κοινωνικού συνόλου.

Πηγές

- <http://www.innosupport.net/index.php?id=2263&L=4>
- http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%B9%CE%B1%CE%BD%CE%BF%CE%B7%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%BF%CE%BA%CF%84%CE%B7%CF%83%CE%AF%CE%B1
- http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CE%BD%CE%B5%CF%85%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%BF%CE%BA%CF%84%CE%B7%CF%83%CE%AF%CE%B1
- www.obi.gr
- www.epo.org
- Σημειώσεις Μαθήματος
- Σεμιναρικό αρχείο «Προστασία Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας» -Αριστείδη Πιπταρά
- <http://www.esee.gr/%CE%95%CE%A3%CE%95%CE%95/%CE%98%CE%AD%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82%CF%84%CE%B7%CF%82%CE%95%CE%A3%CE%95%CE%95/TabId/84/ArtMID/441/ArticleID/125/%CE%9D%CF%8C%CE%BC%CE%BF%CF%82-223994-%CE%A0%CE%B5%CF%81%CE%AF-%CE%A3%CE%B7%CE%BC%CE%AC%CF%84%CF%89%CE%BD.aspx>
- http://el.wikisource.org/wiki/%CE%9D%CF%8C%CE%BC%CE%BF%CF%82_2121/93#.CE.86.CF.81.CE.B8.CF.81.CE.BF_1:.CE.A0.CE.BD.CE.B5.CF.85.CE.BC_.CE.B1.CF.84.CE.B9.CE.BA.CE.AE_.CE.B9.CE.B4.CE.B9.CE.BF.CE.BA.CF.84.CE.B7.CF.83.CE.AF.CE.B1
- <http://www.obi.gr/obi/?tabid=196>
- <https://thelawofart.wordpress.com/2011/09/09/know-how/#more-195>
- <http://www.obi.gr/obi/?tabid=184>

